

Deprem Tahminlerine Yeni Yöntem

Depremler genelde hiçbir uyarı yapılamadan meydana geliyor. Ancak, yeni bir teknoloji depremlerin yerlerini belirlemeyi kolaylaştıracak.

Bu hedef için bilim adamları Küresel Konumlandırma Sistemi (GPS) denilen bir uydu ağını kullanıyorlar. Yapılan şey, yerküredeki hareketleri ölçmek için uyduları izlemek. Böylelikle depremler önceden kestirilebiliyor. GPS, aynı zamanda bilim adamlarının deprem aralıklarında neler olup bittiğini de anlamalarını sağlıyor. Sismometrelerle gerçekleşen bir depremin kendisi hakkında çok önemli bilgilere ulaşıyor. Ancak, GPS ile depremler arasında ne olduğu da öğreniliyor ki, bu yolla depremin olası tehlikeleri daha iyi tahmin edilebiliyor. Dünya'nın yüzeyi his-

setmetiğimiz halde devamlı olarak hareket ediyor. GPS de, bu gerilme ve hareketleri arayan, gökyüzündeki bir çift göze benzetilebilir.

Uzaydan 24 uydu bu hareketleri ölçüyor. Sinyaller gönderiliyor ve bilim adamları bilgileri toplayıp hareketleri kaydediyorlar. GPS ağının bu amaçla kullanımı 3 yıl içinde başlayacak.

Selda Artt

<http://www.cnn.com/TECH/9706/>

Sosyal Hayatın Çeşitliliği Gribi Engelliyor

Arkadaşlar, akrabalar, sevgililer ve iş arkadaşları sizi gripden korumak için elbirliği yapabilirler. Birçok araştırma, aktif sosyal yaşantıları olanların daha

uzun ve sağlıklı yaşadığını gösteriyor. Şimdi ise, Pittsburgh'dan araştırmacılar, gribi önlemede, sosyal bağların sayısının değil, çeşitliliğinin önemli olduğunu söylüyorlar.

Cambridge Mellon Üniversite-si'nden bir psikolog, 125 erkek ve 151 kadın denekten her iki haftada bir bağlantı kurdukları yakınlarını listelemelerini istemiş. Araştırmacılar, deneklerin sosyal yaşamlarında yer alan insan sayısının yanında, çeşitliliğini de not etmişler. Daha sonra deneklerin burunlarına gribe neden olan bir virüs damlatılmış. Her gün her hastanın burunlarının içi yıkanmış ve akan virüsler sayılmış. İlişki ağları daha sınırlı olanlarda daha çok virüs aktığı görülmüş. Araştırmacılar, sosyal ilişkilerin çeşitliliğinin, virüslere karşı savaşma becerisini destekleyen 'iyi hissetme faktörü'nü artırıyor olabileceğini, söylüyorlar.

Selda Artt

<http://news scientist.com>

Çamaşırlara Yeni Deterjan

Çamaşır günlerinde renkli çamaşırların beyazları boyamasının önüne bir enzim yardımıyla geçilebilecek. *Loprinus cinereus* adlı bir mantardan elde edilen enzim, sadece araya karışmış renkli çamaşırlardan sızan boya ağırtıyor.

Enzimi bulan Danimarkalı araştırmacı Anders Pederson, bu sistemin her tür boyayı temizlediğini söylüyor. Mantarın enzimi, hidrojen peroksit ve phenothiazino-10-propionik asit denilen bir organik bileşikle birleştiğinde iş görebiliyor. Bu üç

maddenin hepsi de, çamaşırları temizlerken suyun da ağarması için deterjana katılıyor.

Yıkama sırasında, hidrojen peroksit, organik asidi oksitleyen enzimi oksitliyor. Asit daha sonra suda dolaşan boyayı temizliyor.

Pederson, yine de beyazlarla renklerin beraber yıkanmamasını öneriyor. Bu yeni yöntemin, çamaşırların tam ayınlamadığı, renklerin yanlışlıkla araya karıştığı durumlarda yardımcı olabileceğini söylüyor.

Günümüzde çözülmüş boya temizleyen bazı polimerler içeren deterjanlar kullanılıyorsa da, yeni enzim sistemi testlerde daha başarılı olmuş.

Selda Artt

<http://www.newscientist.com/ns/>

Kaç Saat Uyuduğunu Söyle, Hangi Hayvan Olduğunu Söyleyeyim

